Należytość pocztowa opłacona ryczałtem
Nr. 100 Kraków, czwartek 1 maja kwietnia 1924 roku Rok II

KURJER WIECZORNY

wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt

Naczelny redaktor: **Konstanty Srokowski**

Redakcja: ulica Dunajewskiego Nr. 4. Telefon Nr. 4490. Konto czekowe P. K. O. Nr 152670

Prenumerata miesięczna bez odnoszenia 5,500.000 Mk, z odnoszeniem lub przesyłką pocztową 6,000.000 Mkp. Zagranicą miesięcznie 12.000.000 Mkp.
Cena numeru 250.000 M.

Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetrowy: Zwykłe zlp. 0·10. — Nadesłane zlp. 0·30. Po kronice zlp. 0·35. — Na pierwszej stronie, w tekście i między giełdami zlp. 0·45. Ogłoszenia zamiejscowe 50% drożej. — Ogłoszenia zagraniczne 100% droższe. — Ceny powyższe obowiązują od dnia zmiany w nagłówku.

Administracja: ulica Dunajewskiego Nr. 5. Telefon Nr. 1310. Konto czekowe P. K. O. Nr 152670

Ceny ogłoszeń w złotych oblicza się po urzędowym kursie franka złotego w dniu wpłaty. — **1 złoty = 1,800.000 Mkp.**

Martwy punkt

Kraków, 30 kwietnia.

Stan sprawy reparacyjnej przedstawia się w chwili obecnej w głównych zarysach następująco:

Jak wiadomo, komisje ekspertów ustaliły sposób spłacania przez Niemcy reparacyj, opracowując w tej mierze dokładne plany. Eksperci wykonanie tych planów uwarunkowali dwojako: po pierwsze plany stanowią nierozdzielną całość, z której nie można dowolnie wyjmować poszczególnych części, po wtóre przed rozpoczęciem wykonywania tych planów ma być przywrócona jedność i suwerenność gospodarcza państwa niemieckiego. Innemi słowy znaczy to, że zarówno okupowana Ruhra, jak cała Nadrenja, mają wrócić do Niemiec, jako integralna część składowa republiki niemieckiej, z nią razem jednolicie administrowane i gospodarowane. Eksperci nie powiedzieli, czy utrzymanie okupacji militarnej uważają za sprzeczne, czy też dające się pogodzić z ich zasadniczym warunkiem przywrócenia jedności i suwerenności gospodarczej niemieckiej.

Na tle tego niedomówienia ekspertów, dzięki któremu Poincare mógł w zasadzie akceptować opracowany przez nich plan, powstało między aljantami nieporozumienie. Gdy Francja jest zdania, że utrzymanie okupacji militarnej Nadrenji i Ruhry nie stoi w sprzeczności z jednością i suwerennością Niemiec, to Anglja przeciwnie broni zapatrywania, że obie te rzeczy wykluczają się wzajemnie. Belgja zajmuje stanowisko chwiejne. Zdaje się jednak więcej przechylać na stronę Anglji.

Nie mogąc porozumieć się w tej sprawie, rządy francuski i angielski odroczyły dyskusję nad nią, korzystając z tego, że przed ostatecznem zaakceptowaniem planu ekspertów przez Niemcy, kwestja okupacji militarnej nie jest aktualną. Natomiast rozpoczęto dyskusję nad samem wykonaniem planu, zakładając, że zasadnicze warunki tego wykonania będą spełnione. Idzie tu w pierwszym rzędzie o ustalenie sumy reparacyj, której eksperci nie określili jako zagadnienia przedewszystkiem politycznego, dotyczącego nie tylko Niemiec, lecz także sprzymierzonych między sobą.

Anglja przechylając się w tym względzie wyraźnie do zapatrywania niemieckiego, domaga się, aby Francja zadowolniła się sumą 26 miljardów marek w złocie jako całą reparacją. Poincare odpowiada, że gotów jest zgodzić się na taką sumę, pod warunkiem atoli, że wszyscy sprzymierzeni jako wierzyciele Francji zrzekną się wszystkich swoich pretensyj do niej. Anglja ze swej strony oświadcza, że żądanie Francji jest możliwe do dyskusji, jednakowoż tylko łącznie z ogólnym paktem gwarancyjnym o rozbrojeniu i odpowiedniem wzmocnieniu jurysdykcji Ligi narodów. Ameryka natomiast dyskusji na temat skreślenia swoich wierzytelności wogóle nie przyjmuje. Natomiast prezydent Coolidge na niedawnym bankiecie prasy wypowiedział się stanowczo za udzieleniem Niemcom znacznej pożyczki.

Tak więc sprawa stanęła na martwym punkcie. Intenzywna wymiana not, jaka po ogłoszeniu operatu ekspertów odbywała się między Paryżem, Londynem i Brukselą dały dotychczas tylko ten skutek, że przeciwieństwa zapatrywań angielskich i francuskich ustaliły się i skonkretyzowały.

Ten całkowicie ujemny wynik rokowań między sprzymierzonymi przypisać należy w znacznej mierze okoliczności, że zarówno w Niemczech jak we Francji mają odbyć się w najbliższych dniach wybory parlamentarne, na których wynik każdy z parterów oczekuje. Można też spodziewać się, że jeżeli wybory te nie przyniosą zwycięstwa stronnictwom skrajnie nacjonalistycznym w Niemczech i Francji, to wtedy sprawa reparacyj będzie ruszona z obecnego martwego punktu bez większych trudności. **Idem.**

Djarjusz z dnia 30 kwietnia

— W związku ze zbliżającem się świętem robotniczem w dniu 1 maja, władze bezpieczeństwa dokonały w Warszawie masowych rewizyj i aresztowań wśród komunistów. Aresztowania idą w setki. Wszystkich odstawiono do więzienia mokotowskiego.

— Minister skarbu zamianował przedstawicielem ministerstwa skarbu w komisji skarbu narodowego, byłego posła i przemysłowca M. J. Majewskiego, który równocześnie będzie zastępcą przewodniczącego komisji.

— Wczoraj wieczorem obradował komitet polityczny Rady ministrów z udziałem p. Skrzyńskiego upatrzonego na delegata przy Lidze Narodów, p. Koźmińskiego delegata rządu w ostatnich rokowaniach genewskich i paryskich, — oraz p. Arciszewskiego i Gwiazdowskiego urzędników delegatury w Genewie. — W sprawie Jaworzyny wysłuchano sprawozdania dotychczasowego przebiegu rokowań krakowskich i ustalono dyrektywy dla delegacji polskiej. — Dalej omawiano stanowisko rządu wobec spraw znajdujących się na porządku dziennym obrad Ligi Narodów a zwłaszcza w sprawie kolonistów niemieckich. Uznano konieczność określenia wysokości sumy należnej wywłaszczonym kolonistom.

Prezydent Coolidge
a problemy polityki europejskiej

Prezydent Coolidge mówi mało. To też do nieczęstych jego przemówień tem większą należy przywiązywać wagę, są to bowiem formalne exposé, tyczące tak polityki wewnętrznej, jak i zewnętrznej, zwłaszcza, że prezydent łączy w sobie dwie reprezentacje — partji i państwa.

Prezydent mówi oględnie. Zaznacza, że Stany Zjednoczone wpływały na złagodzenie warunków pokojowych i na obniżenie żądań zwycięzców. Dalej mówi, że Niemcy zapłacą tyle, ile będą mogły. „Le Temps" widzi w tym demarche przedwyborczy przedstawiciela partji, która nie pogardzi głosami Niemców, licznie rozsianych na terytorjum Stanów. Zwłaszcza, że żywioł germański wzmaga się. Podług „Giornale d'Italia", kwota emigracyjna dla Niemiec wynosi 51.247, dla Anglji 62.648, podczas gdy dla Włoch, dla których kwestja nieskrępowanej emigracji do Stanów stanowi jedną z najważniejszych kwestji społecznych — kwota ta wynosi zaledwie 4.112.

Kwestja reparacji ujęta jest bardzo ładnie. Ale tylko ładnie, bo praktycznego znaczenia w słowach prezydenta znajdujemy bardzo mało.

Prezydent wychodzi z założenia, że dziś Ameryka nie potrzebuje się już obawiać osłabienia ekonomicznego. Jej troska winna się zwrócić w kierunku obrony ideału. I by swój ideał zachować, należy przeprowadzić szereg reform. System społeczny musi stać się sprawiedliwym, sprawiedliwym nie tak dalece, jak tego chce doktryna, lecz jak na to pozwala życie praktyczne. Ciężary podatkowe muszą być rozłożone równomiernie. Wszystkie grupy społeczne muszą się jednakowo składać na ogólno-narodowy dochód. Na razie równowaga ta jest niemożliwa. Producenci rolni wskutek zastoju handlu wywozowego nie są w stanie podołać ciężarom podatkowym. Póki nie zostaną uregulowane stosunki w Europie, póki nie nastąpi sanacja gospodarcza Europy środkowej, nie

ma mowy o naprawie sytuacji na targach amerykańskich. Produkty rolne nie mają rynku zbytu. Tymczasem poza mglistem oświadczeniem, że kapitały amerykańskie powinny wziąć udział przy odbudowie Europy, że raport Davesa może stać się podstawą dla rozwiązania kwestji odszkodowań, Coolidge wyraźnie się zastrzega, że w kwestji długów państw sprzymierzonych na razie dyskusja jest nieaktualna.

Ameryka nie chce pomódz materjalnie. Chce natomiast zachować dalej rolę moralizatora świata. Coolidge zapowiada zwołanie konferencji w sprawie rozbrojeń lądowych, powietrznych i podwodnych. Prasa francuska rzuca stereotypowe pytanie o gwarancje. Coolidge, na którego polityce ciąży serwitut na rzecz partji, której hasłem wyborczym i walki przeciw Wilsonowi było usunięcie się Ameryki od udziału w Lidze Narodów — rzuca niewyraźną zapowiedź stworzenia trybunału sprawiedliwości międzynarodowej. **L. Grot.**

TELEGRAMY

z 30 kwietnia 1924

O zmianę podatku dochodowego

Warszawa. (Tel. wł.) W poniedziałek 5 b. m. zjawi się u premjera Grabskiego deputacja Izb Handlowych, która przedstawi p. premjerowi **konieczność zmiany obowiązujących dotychczas przepisów o pobieraniu podatku dochodowego.**

Nota litewska przeciwko Polsce

Rzym. (Tel. wł.) Poseł litewski przy rządzie włoskim, wręczył włoskiemu ministrowi spraw zagranicznych notę w sprawie polityki polskiej wobec Litwy. Nota zwraca się przeciwko wiadomościom o naruszeniu pokoju przez oddziały litewskie na granicy polskiej, i stara się dowieść, **że to właśnie Polska uniemożliwiła swoją agresywną polityką unormowanie pokojowych stosunków sąsiedzkich.** Sprawę wileńską uważa Litwa jako **nierozstrzygniętą**, ponieważ nie doszło w tej sprawie do porozumienia między stronami zainteresowanemi. Sprawa wileńska — donosi dalej nota litewska — zostanie przez rząd litewski **przekazana Lidze Narodów.**

Zamach na posła Adamczyka

Berlin. (Tel. wł.) Z Fuerstenau w Westfalji donoszą, że gdy na wczorajsze zgromadzenie wyborcze partji niem. demokratycznej zajechał automobilem przewodniczący stronnictwa demokratycznego z Osnabrueck **poseł sejmowy Adamczyk**, aby wygłosić mowę wyborczą, **strzelił do niego w chwili wysiadania z automobilu szesnastoletni uczeń blacharski i zranił go ciężko w płuca.**

Mobilizacja w Rumunji

Londyn. (Tel. wł.) Według nadeszłych tu doniesień rząd rumuński ogłosił przedwstępną mobilizację, na podstawie której wszyscy mężczyźni do lat 42 mają być przygotowani do ewentualnego powołania pod broń w najbliższym czasie. Zarządzenie to wydane zostało w związku z naprężeniem pomiędzy Rumunją i Jugosławją. Jak wiadomo, sowiety są zdania, że mobilizacja rumuńska skierowaną jest przeciwko nim.

Pierwsze rezultaty konferencji londyńskiej

Londyn. (Tel. wł.) Rosjanie zaniechali na konferencji dotychczasowego systemu przeciwstawiania pretensjom angielskim swych własnych zadań i proponują system udzielania koncesyj w celu zrekompenzowania długów prywatnych. W ten sposób odpoda pierwotny plan pertraktacyj rządu rosyjskiego z poszczególnymi wierzycielami, gdyż Rakowski pragnąłby mieć do czynienia z jedną organizacją. Obecnie tworzy się właśnie podobna organizacja angielskich wierzycieli.

Przesilenie rządowe w Anglji

Londyn (Tel. wł.) Na najbliższem posiedzeniu gabinet zajmie stanowisko w sprawie zawarcia rokowań, dotyczących granic irlandzkich. Niektóre dzienniki przewidują w związku z tą sprawą możliwość kryzysu ministerjalnego, który wywołaliby liberałowie, stawiając w Izbie Gmin wniosek, który następnie poparliby konserwatyści. Macdonald zamierza położyć kres niepewnej sytuacji i przeprowadzić głosowanie nad cłami ochronnemi i wolnym handlem.

Cel podróży Benesza do Rzymu

Rzym. (Tel. wł.) „Messagero“ zaprzecza doniesieniu „Matina“ o celach podróży Benesza do Rzymu. **Stosunki między Rzymem a Pragą są serdeczne**, a przybycie Benesza ma raczej na celu sprawy finansowe, stara się on mianowicie o **dalszą zwłokę zapłaty tzw. taksy za oswobodzenie.** Głównym wierzycielem Czechosłowacji z tego tytułu są Włochy, **które już udzieliły zwłoki do roku 1925**, a obecnie Benesz chciałby uzyskać dalszą zwłokę. Pismo zauważa, że Włochy nie będą w tej mierze czyniły trudności oraz, że przy sposobności pobytu Benesza omawiane będą także ogólne sprawy polityczne.

Węgierski bank biletowy

Budapeszt. (Tel. wł.) Ogłoszenie subskrypcji na uchwalone przez zgromadzenie narodowe akcje banku biletowego, mimo strajku zecerów, odbyło się, gdyż urzędnicy państwowej drukarni **podjęli się robót, złączonych z subskrypcją.** Dziś rozpoczęły się zapisy na akcje w złocie, obcych walutach lub koronach węgierskich, za które zakupuje się obce waluty.

Prace nad sanacją stosunków na Kresach Wschodnich

Ministrowie spraw wewnętrznych i oświaty **opracowali szereg projektów tyczących mniejszości narodowych, a prace ich posunęły się tak daleko, że komitet polityczny Rady ministrów zajmie się w najbliższym czasie ich rozpatrzeniem.**

Przerwane z powodu feryj Wielkanocnych prace nad przygotowaniem materjałów do sprawy Kresów i mniejszości narodowych **mają być wznowione w końcu bieżącego tygodnia.**

Prace te poprzedzone będą naradą Komitetu Politycznego Ministrów i reorganizacją personalną komisji rzeczoznawców. Pierwszą zmianą będzie **ustąpienie z komisji posła Niedziałkowskiego (PPS.) i powołanie na jego miejsce posła Thugutta (Zw. Pol. Str. L.).** Powołanie do tej komisji pos. Thugutta jest podobno w ścisłym związku z konferencjami, jakie odbyły się z premjerem Grabskim po powrocie leadera ludowców z podróży do Rzymu, Londynu i Paryża.

Lewica polska, która ujęła inicjatywę w sprawie mniejszości w swe ręce ma odbyć rokowania z premjerem Grabskim. **Na wypadek uzgodnienia stanowiska lewicy z premjerem, mają przedstawiciele lewicy przeprowadzić rozmowy z reprezentantami parlamentarnymi Ukraińców i Białorusinów.**

Opracowany przez komisję rzeczoznawców materjał do spraw Kresów i mniejszości, według dotychczasowego projektu rządowego, ma być poddany rozważaniu ad hoc powołanemu **gremjum specjalistów z pośród reprezentantów klubów sejmowych.**

W ten sposób przygotowany materjał ma być następnie podstawą do przygotowania projektów ustaw w zakresie rozwinięcia zasady konstytucyjnej o **prawach i obowiązkach mniejszości na terytorjum Rzeczypospolitej.**

Pierwsze posiedzenie w tych sprawach, jak nas informują, ma się odbyć w nadchodzący piątek w Prezydjum Rady Ministrów, a będzie nim narada Komitetu politycznego ministrów.

TY i JA

KOLUMB.

Przyjeżdżałaś...

Chodziłem wtedy godzinami po mieście, by Cię spotkać. Nurzałem się w tłok, w ciżbę. Śledziłem tysiące ruchów, ścigałem tysiąc uśmiechów, zanim wreszcie — zawiedziony i smutny — z powodzi obcych twarzy wyławiałem tę jedyną, daleką a bliską.

Tak chyba Kolumb tylko, wróg i miłośnik dali, z sercem ściśniętem trwogą, nadzieją i rozpaczą, mijał obce fregaty, wyspy znane i nieznane morza, nim wreszcie głos usłyszał majtka z jaskółczego gniazda.

Ziemia! ziemia nowa!

TĘTENT.

Z uchem przy Twej piersi — słucham.

Jak cowboy w prerji, który przypadł ku ziemi, słucham grzmiącego tętentu.

Mknij, serce, mknij! nie umkniesz! Miłość moja schwytała Cię na lassę i dzierży mocno.

Grzmij, serce, grzmij!

DLACZEGO?

Dziwią się ludzie, co Ciebie, piękna moja, łączyć może z takim, jak ja, brzydalem?

Głupcy!

Dlaczego nie spytają chmury, prześmigłej, lotnej chmury, czemu piorunem godzi w brzydką, przydrożną wierzbę?

ZAZDROSNY.

Gdybym malarzem był, malowałbym tylko oczy Twoje, aby w nich świat oglądać.

Ale nie! wolałbym być rzeźbiarzem.

Rzeźbiłbym Twoje posągi, z oczyma zamkniętemi, tak by ich nikt nigdy nie mógł oglądać.

ON.

Zaszedł mi drogę. Chciał mi Cię wziąć.

I wiem:

Przeszedłem po nim. On runął, ale ja krwią broczę. On padł, ja sztylet mam w sercu.

Moją krwią spłomieniły się Twoje usta, gdyś go całowała, raz jeden.

A grot, Twą wbity ręką dotąd kłuje w sercu.

TAK I NIE.

Ja „tak“, Ty „nie“.

Ja pragnę, Ty nienawidzisz. Mnie się coś podoba, Ciebie zaraz wstrętem przejmuje. I tak wciąż, bez końca.

Dlaczego? Czy zawsze tak będziemy, oddaleni choć bliscy? Czy wiecznie poto się mamy przyciągać, by się wreszcie odepchnąć? I czy tylko między wrogimi sobie biegunami rozpina Wielki Fizyk wiekuistą iskrę elektryczną?

SEN.

Leżałaś rozciągnięta na marach, przykryta włosami. Świece jarzyły się krwawo, a pokój ciemny był i ponury, jak grób wieczysty, jak ziemia po wygaśnięciu słońca.

Rozglądałem się wkoło i płakałem, płakałem rzewnemi łzami, nie widząc moich zwłok obok Twoich.

SAD.

Skąd ci ta sadów duszna woń, gdy burza rwie nad nimi?

Toć źrałe winogrona ócz lśnią sobie beztroskliwie. Dojrzewa róża ust. Złoci się w słońcu brzoskwinny puch.

A przecież, gdy zapadam w włosów Twoich toń, czuję wzbierającą burzę.

Burza! burza nadchodzi!

TY.

Płomykiem zdasz się być, chwiejnym na każdy podmuch miłości mej,

a czasu samum płomieniem stajesz się, w którym gorzeję i płonę.

ŻYWIOŁY.

Rzekłem jej:

Jesteś, jak woda. Spijam Cię, jako usta zapragnione; chłonę, by wir nienasytec.

Odrzekła mi:

Jestem, jak ogień. Każde włókno, włos każdy, każda krwi kropelka, są, by płomyki, które drżą na wietrze i chwieją się — ku tobie.

WĄŻ.

Nie zdradźcie mnie: ja kocham węża.

Oczy jego zielone są i wilgne i głębokie, jak morze. Ale na dnie tych oczu, tych fałszywych oczu, wstydliwie kryje się — wierność.

Język jego, zatruty język jego, chyłkiem wśliznguje się w głąb mych ust i, jak owoc przeźrały, poi je rozkoszą pocałunku. A nie jest rozdwojony, ni kłamny.

Oplot jego, gładki i chłodny, tysiącem ostrz, by kolczuga przywiera do mnie i tysiącem płomieni, by wulkan rozszalały, bije w me ciało.

Nie dziwcie się, że kocham węża. Ukąsił mnie śmiertelnie i odtąd — żyję!

Aleksander Ameisen.

Spisek komunistyczny na Kresach

Sprawa spisku komunistycznego na kresach zatacza coraz szersze kręgi. Z obfitego materjału, zdobytego w śledztwie policyjnem, wynika, że odkryta dzięki przypadkowi organizacja miała na celu oderwanie kresów wschodnich od Polski. Na ślad wywrotowej organizacji natrafiono dzięki następującemu zajściu:

Z początkiem Wielkiego Tygodnia dwóch studentów ukraińskich z Krzemieńca Wołyńskiego usiłowało przejść „na zielono" granicę z ważnemi dokumentami. Dzięki temu, iż granica nasza na skutek niewystarczającej liczby policji jest nieszczególnie na pewnych odcinkach chronioną, studenci owi zdołali przedostać się na stronę sowiecką. Tutaj jednakże spotkał ich dosyć nieprzyjemny zawód. Straż rosyjska bowiem, nie będąc widocznie wtajemniczoną, zażądała od studentów dużej łapówki za przepuszczenie ich. Ponieważ studenci nic posiadali odpowiedniej gotówki, musieli pod groźbą karabinów rosyjskich wrócić na polskie terytorjum. Idąc torem kolejowym, przybyli do budki zwrotniczego przed krańcową stacją (Mohylany powiat ostrogski), prosząc polskiego kolejarza o nocleg. Kolejarz, któremu owi młodzieńcy wydali się podejrzanymi, zgodził się pozornie na propozycję, zawiadamiając równocześnie o wszystkiem najbliższy posterunek policyjny.

Organizacja miała wystąpić czynnie w d. 1 maja. Władze bezpieczeństwa były jednak poinformowane i postanowiły w odpowiednim momencie przystąpić do kontrakcji. W d. 21 kwietnia władze bezpieczeństwa na rozkaz prokuratury sądowej przystąpiły do natychmiastowej likwidacji całej tej organizacji. Głównym ośrodkiem działalności i punktem wypadowym było Polesie. Stwierdzonem zostało, że akcja ta była czysto robotą komunistyczno-dywersyjną, kierowaną przez bolszewickie organizacje pograniczne. Zwierzchnią jednak władzą tej organizacji były K. P. R. P. (Komunistyczna partja Robotników Polski), która poleciła swej ekspozyturze polskiej przedsiębrać metody sabotażowe, a w dniu 1 maja, po uprzednim przygotowaniu, wystąpić czynnie. W planie tej akcji miało być rozbrojenie wszystkich oddziałów policyjnych oraz załóg wojskowych, stacjonujących na Polesiu. Ze sztabu głównych działaczy aresztowano już 14 osób, które stwierdzają, że utrzymywały kontakt bezpośrednio z bolszewickiemi organizacjami pogranicznemi, oraz stamtąd otrzymywały środki finansowe i materjał techniczny, jak broń, bomby etc.

Ogólna liczba aresztowanych sięga 60 osób.

Stwierdzono, że i w miejscowościach Dubno, Równo, Ostróg i Krzemieniec rozsiane były placówki komunistyczne, utrzymujące ścisły kontakt ze Lwowem, ponadto z Białorusią i kierownikami nacjonalistycznego ruchu litewskiego w Wilnie. Na czele całej akcji stał komendant, mianowany przez rząd sowiecki. Komendant naczelny udzielał dyrektyw komendantom okręgowym. Centralą organizacji był Charków. Z Rosji sowieckiej otrzymywały tajne organizacje środki finansowe, broń i materjały techniczne. Bibułę agitacyjną otrzymano z Komunistycznej Partji Robotniczej Polskiej.

Nazwisko naczelnego komendanta organizacji bolszewickiej nie jest znane władzom polskim. Jest to wysoki dowódca wojskowy Rosji sowieckiej. Członkami organizacji byli przeważnie półinteligenci mniejszości narodowych na kresach i ludność wiejska. Kontrakcja władz polskich jest jeszcze w toku. W zbrodniczej akcji miała wziąć udział jedynie zbałamucona hasłami bolszewickimi część ludności ukraińskiej, reszta jednak stała zdala od akcji wywrotowej.

Jak słychać minister Sikorski przybędzie w najbliższych dniach na Kresy, aby poczynić odpowiednie zarządzenia. Między innemi ma nastąpić zmilitaryzowanie policji na kresach wschodnich.

Pogrzeb głośnego bandyty

Dzisiaj o godzinie 11 przed południem odbył się na cmentarzu Rakowickim z domu przedpogrzebowego pogrzeb głośnego bandyty **Jana Kozy**, który strzałem w skroń odebrał sobie życie w czasie nieudałej ucieczki z więzień krakowskich. Na pogrzebie zjawiły się tłumnie szumowiny podmiejskie, przybył również oddział policji. Na grobie Kozy, którego zwłoki pochowano pod murem cmentarnym od ulicy Warszawskiej złożyli towarzysze głośnego bandyty **9 wieńców**, w tem jeden z napisem: **„Drogiemu Przyjacielowi"**. Zwłoki pokropił kapelan cmentarny.

Po pogrzebie policja aresztowała na cmentarzu kilku znanych opryszków, którzy przybyli na pogrzeb.

KRONIKA

Kraków, 30 kwietnia

Najbliższy numer „Kurjera Wieczornego" ukaże się, z powodu święta robotniczego w dniu 1-go maja, **w piątek dnia 2 maja z datą dnia następnego** o zwykłej porze.

—o—

ILOŚĆ ZŁOTYCH PUSZCZONA W OBIEG W KRAKOWIE. W dniu wczorajszym Oddział Krakowski Banku Polskiego puścił w obieg 1,156.500 złotych. Ogółem w przeciągu 2 dni wydano 4,237.300 złotych.

PODATEK LOKATORSKI ODROCZONY. Wczoraj na interwencję radców m. z PPS sen. Englischa i Dr. Rosenzweiga, prezydent miasta zgodził się na odroczenie poboru do 20 maja tak, że magistrat dopiero w czasie od 20 do 30 maja będzie pobierał podatek lokatorski za II kwartał br.

BONY GAZOWE I ELEKTRYCZNE ZNIESIONE. Wprowadzone na czas dewaluacji marki, bony gazowe i elektryczne, które stanowiły podstawę obliczenia za zużycie gazu i elektryczności, stały się obecnie na skutek ustabilizowania się warunków finansowych zbędne, a to tem bardziej, iż komplikowały one sposób zaliczeń.

Komisja gazowo-elektryczna, która zebrała się w dniu wczorajszym w tej sprawie w magistracie, postanowiła ostatecznie znieść bony gazowe i elektryczne.

Odtąd ceny obliczane będą w złotych polskich.

WYPŁATA POBORÓW URZĘDNICZYCH. Kursująca wśród urzędników państwowych pogłoska, że z powodu przerachowania uposażeń na złoty nastąpi zwłoka przy wypłacie poborów na maj jest zgoła mylną. We wszystkich urzędach państwowych są sporządzone listy poborów, **powiększone w porównaniu z pensją kwietniową o wskaźnik drożyźniany kwietniowy, t. j. 4 proc.** Stosownie do tego wyznaczono mnożną na maj dla prowincji w wysokości 36 groszy za punkt, dla Warszawy zaś z dodatkiem stołecznym mnożna wynosi 43,2 grosza za punkt.

NOWE ZNACZKI STEMPLOWE. Ministerstwo skarbu wydało obwieszczenie, zawiadamiające, że 1 maja zostaną wypuszczone nowe znaczki stemplowe wartości 1, 2, 3, 5, 10 i 20 złotych. Równocześnie zostaną wypuszczone stemple po 10, 20, 40 i 50 groszy. Format i rysunek nowych stempli będzie jednakowy, jedynie stemple, opiewające na złote będą koloru brązowego, zaś stemple groszowe koloru niebieskiego.

ZNACZKI POCZTOWE W WALUCIE ZŁOTOWEJ. Generalna Dyrekcja Poczt i Telegrafów wprowadza z dniem 1-go maja b. r. w obieg pocztowe znaczki w walucie złotowej w artości 1, 2, 3, 5, 10, 15, 20, 30 i 50 groszy.

Rysunek znaczków o wymiarze 25,5×20,5 mm. przedstawia godło Państwa w okrągłej tarczy, otoczonej wieńcem laurowym. Po obu stronach tarczy umieszczono rózgi liktorskie „fascis", używane w Rzymie przez liktorów, nad nią napis „Poczta Polska" i w dolnej części znaczna na wstędze cyfry, oznaczające wartość znaczka i napis „groszy".

Kolory znaczków: 1 grosz: bronzowy jasny, 2 grosze: bronzowy ciemny; 3 gr.: pomarańczowy; 5 gr.: oliwkowy; 10 gr.: zielony; 15 gr.: żółto-czerwony; 20 gr.: niebieski; 30 gr.: niebiesko-fjoletowy; 50 gr.: czerwono-fjoletowy.

NOWE CENY PŁATNYCH DRUKÓW POCZTOWYCH. Z dniem 1 maja r. b. wprowadza generalna Dyrekcja poczt i telegrafów płatne druki pocztowe w walucie złotowej. Cena sprzedaży tych druków wynosić będzie: karty pocztowe pojedyńcze (krajowe i zagraniczne po 1 gr. za sztukę, karty pocztowe podwójne (krajowe i zagraniczne) po 2 gr. za sztukę, przekazy pocztowe krajowe, telegraficzne, międzynarodowe, adresy pomocnicze krajoew i zagraniczne — po 2 grosze za sztukę, deklaracje celne, blankiety telegraficzne — po 1 gr., pokwitowania nadania telegramów po 10 gr. za sztukę, formularze statystyczne — po 1 gr. za sztukę, pocztowe książki nadawcze — po 60 gr. za sztukę, pocztowe książki odbiorcze — po 30 gr. za sztukę, książki za pobór znaczków pocztowych po 20 gr. za sztukę, spisy urzędów pocztowych Nr. 1—22 włącznie — 5 groszy, mapy połączeń pocztowych: dla urzędników — 50 gr., dla prywatnych 2 zł.

STOSUNKI W BUDOWNICTWIE MIEJSKIEM. Jak już donosiliśmy, w budownictwie miejskiem panują niezdrowe stosunki. Wprost skandaliczna sprawa „naprawy" bruków została już zgodnie oceniona przez całą prasę krakowską. Winę całą ponosi naczelnik wydziału drogowego inż. F., który więcej interesuje się sprawami prywatno-handlowemi, jako przedsiębiorca automobilowy. Wogóle w budownictwie miejskiem szereg urzędników przyjmuje roboty budowlane prywatne, co jest zakazane, gdyż oni właśnie mają zatwierdzać plany i kontrolować budowle. Ostatnio do dyscyplinarnej odpowiedzialności pociągnięto inż. K., który nie tylko podjął się roboty prywatnej mimo wyraźnego zakazu ze strony magistratu, lecz nadto wyrzucił z jednej z kamienic przy ul. Florjańskiej portal, będący cennym zabytkiem artystycznym. Spodziewamy się, że prezydjum miasta położy kres tym skandalicznym stosunkom w budownictwie, o których głośno już w całem mieście.

O NAPRAWĘ III. MOSTU. Między rządem a gminą toczy się obecnie spór, o to, kto ma naprawiać III most. Rząd bowiem, będąc właścicielem tego mostu nie chce przeprowadzić jego naprawy, przekazując to gminie, która do przeprowadzenia remontu nie jest obowiązana. Stan mostu przedstawia się rozpaczliwie. Również szyny tramwajowe są tam zniszczone, co może doprowadzić kiedyś do katastrofy. Remont szyn należy, oczywista, do Krakowskiej Spółki Tramwajowej.

KOLEJ ELEKTRYCZNA KRAKÓW — KATOWICE. Dziś popołudniu odbędzie się w magistracie krakowskim konferencja czynników wojewódzkich i miejskich z przedstawicielami francuskich instytucyj finansowych subwencjonujących przedsiębiorstwo budowy kolejki elektrycznej Kraków — Katowice. Nadto ma być zadecydowana sprawa trasy pod kolejkę.

EMIGRACJA DO DANJI. Jak się dowiadujemy, delegaci rolników duńskich zakontraktowali dnia 28 bm. w państw. urzędzie pośr. pracy w Jarosławiu 228 robotnic rolnych, a w Kielcach 118. Dalsza rekrutacja odbędzie się w Krakowie i Białej (5 maja). Dziś do krak. urzędu pośr. pracy zgłosiło się wiele robotnic rolnych z okolic Czernichowa, chcących wyjechać do Danji. Robotnice są kontraktowane na podstawie ustawy duńskiej z 1 kwietnia 1912 o robotnikach zagranicznego pochodzenia. Robotnice zarabiać będą dziennie 3.75 kor. duńskich, a w czasie żniw 4.55 bez życia. Praca jest przeważnie akordowa. W Krakowie rekrutuje robotnice przedstawiciel duńskich rolników ks. Smits. Transporty odchodzą z Oświęcima z początkiem i w połowie maja.

BUDOWA DOMU UNIWERSYTETU LUDOWEGO. Onegdaj odbyło się posiedzenie tow. budowy domu Uniwersytetu Ludowego pod przewodnictwem prezesa dr. Gertlera. Uchwalono nowy statut z polską ustawą o współdzielniach, następnie wybrano nową dyrekcję i radę nadzorczą. Prezesem dyrekcji wybrano ponownie adw. dr. Gertlera.

LIKWIDACJA RATUNKOWEGO KOMITETU BISKUPIEGO W KRAKOWIE. Książę biskup Sapieha wydał odezwę do Społeczeństwa, w której składa podziękowanie za ofiarność i zawiadamia, że z dniem 1 maja zostaje R. B. K. zlikwidowany. Centralne biuro R. B. K. przy ul. Wielopole l. 4 będzie codziennie otwarte dla spraw likwidacji, do 15 maja od 4—6 popoł.

Z KONFERENCJI RADJOTELEFONICZNEJ. Z Genewy donoszą nam: Pierwsze przemówienie w języku polskim z zagranicznej stacji radjotelefonicznej odbyło się w Genewie z okazji konferencji, mającej na celu uregulowanie międzynarodowych stosunków radjotelefonicznych. Mianowicie delegat polskich towarzystw esperanckich na odbywającej się równocześnie konferencji esperanckiej, S. Grenkamp-Kornfeld, zaproszony został przez Radjostacje Marconiego w Genewie do wygłoszenia przemowy w języku polskim i esperanckim. Przemowa odbyła się 24 b. m. o godz. 20-ej i opisywała wrażenia z konferencji radjotelefonicznej.

LICYTACJA TOW. MIŁ. KSIĄŻKI odbędzie się w piątek dn. 2 maja b. r. w piwnicy gotyckiej pod księgarnią Gebethnera i Wolffa w Rynku. Początek o godzinie 5.30 popołudniu. — Licytowane będą: Komplet „Nauki i sztuki", Chłędowskiego „Rzym i ludzie baroka", album Kielisińskiego, Iljada, wyd. Wyspiańskiego, Juszyńskiego „Dykcjonasz poetów", Bentkowskiego „Historja literatury polskiej", Bujaka „Galicja", Smolki „Mieszko Stary", dzieła lekarskie itd.

KURS KORONKARSTWA. Z dniem 1-go maja otwiera Miejska Szkoła gosp. dom. „Kurs Koronkarstwa klockowego i igiełkowego", który będzie się odbywał w tygodniu w godzinach popołudniowych. Bliższych infor

macyj udziela kancelarja Szkoły Pędzichów l. 13 od godziny 9—1.

WZORY DLA MALARSTWA ŚCIENNEGO. Usiłowania Miejskiego Muzeum Przemysłowego około wyparcia zagranicznej tandety i wytworzenia własnej wytwórczości patronów malarskich, wydają korzystne wyniki. Ogłaszano konkursy na patrony dla ściennej dekoracji i wyszkolono w kompozycji szablonów szereg fachowych sił dekoracyjnych. Obecnie powstała wytwórnia patronów pod firmą „Malarstwo ścienne" w Krakowie (ul. Czapskich 4) pod kierownictwem artystycznym wybitnego dekoratora, prof. Jana Bukowskiego. Nowa wytwórnia wzorów i szablonów dla malarstwa ściennego wytwarza wedle projektów najwybitniejszych polsk. artystów dekoratorów wzory i szablony wszelkich typów zarówno dla malarstwa pokojowego jak i dla polichromii kościelnych, kinoteatrów, poczekalni i t. d.

PROGRAM UROCZYSTOŚCI 3 MAJA został, jak się dowiadujemy, już ustalony przez komitet, w skład którego wchodzi prezydjum miasta i czynniki obywatelskie. Dnia 2 maja odbędą się we wszystkch szkołach poranki, na których profesorzy objaśnią uczniom znaczenie konstytucji 3 Maja. Wieczór odbędzie się przejście orkiestr ulicami miasta. Dnia 3 maja o 7—8 przejście orkiestr przez miasto, o 10 uroczysta msza polowa na Błoniach, o 11 defilada wojska i młodzieży. Następnie uformuje się pochód, który ulicami: Wolską, Straszewskiego, Podwalem i Szewską uda się na Rynek pod pomnik Mickiewicza, gdzie uroczystość zakończy przemówienie. Wieczór odbędą się uroczyste nabożeństwa we wszystkich teatrach krakowskich. W razie niepogody nabożeństwo zostanie odprawione w kość. Marjackim.

PROGRAM UROCZYSTOŚCI WOJSKOWYCH W DNIU 3-GO MAJA. Program uroczystości wojskowych, jakie odbyć mają się w dniu 3 maja przewiduje następujące punkty: W dniu 2 maja ustawią się o godzinie 18 przed odwachem orkiestry 20 pp., 6 pap. i 8 p. ułanów, które odegrają hymn państwowy, a następnie ruszą do koszar, zatrzymując się przed mieszkaniem insp. armji, gen. broni Szeptyckiego, DOK., województwem i magistratem. Wieczorem odbędzie się w kasynie wojskowem uroczysty wieczorek, na którem słowo wstępne wypowie kapitan dr Wągiel. Dnia 3-go maja odegrają orkiestry pobudkę. O godzinie 10-ej odbędzie się na Błoniach msza św. polowa i parada. Dowódcą parady będzie gen. Ledóchowski. Mszę św. będzie celebrował ks. dziekan gen. Niezgoda. Podczas mszy św. zadzwoni Zygmunt, podczas mszy świętej odda baterja 21 pap. salwy honorowe na znak dany rakietą świetlną. W razie niepogody, odbędzie się msza św. w kościele N. P. M. o godzinie 10-ej. Bez względu na pogodę odbędą się nabożeństwa w cerkwi św. Norberta, w kościele ewangelickim i synagodze. Wieczorem odbędą się przedstawienia we wszystkich teatrach.

JESZCZE O NIEPORZĄDKACH PRZY UL. GERTRUDY. Na wczorajszem posiedzeniu sekcji ekonomicznej radca m. dr. Merz wniósł interpelację w sprawie panującego nieporządku na ul. Gertrudy oraz domagał się zupełnej naprawy toru jezdnego. Przew. komisji obiecał zająć się tą sprawą.

Z TEATRU IM. SŁOWACKIEGO. Dramat Bisson'a „Pani X" grany będzie dzisiaj z p. Bednarzewską w roli tytułowej. We czwartek „Kościuszko pod Racławicami", w piątek „Medea" Eurypidesa. W najbliższą niedzielę popoł. „Świerszcz za kominem". Pod kierunkiem reż. p. Jednowskiego odbywają się próby z nowości, komedji ironicznej Zygmunta Nowakowskiego p. t. „Tajemniczy pan", której świeże wystawienie w Warszawie, przyniosło znanemu w Krakowie autorowi duży sukces u publiczności i krytyki. W poniedziałek 5 maja na popołudniówce szkolnej „Kościuszko pod Racławicami". Bilety do nabycia u prof. Rutkowskiego (IV gimn., ul. Krupnicza 2 od 12 i pół do 1 i pół.

Z TEATRU BAGATELA. Dziś do niedzieli włącznie Niccodemiego „Acidalia". W sobotę popoł. po cenach zniżonych „Prof. Klenow".

OPERETKA. Dziś we środę teatr nieczynny z powodu generalnej próby. Jutro we czwartek i dni następnych operetka A. Kubiczka z muzyką A Petersa. Główne partej kreują pp. Dołężanka, Kwiecińska, Rapacka, Rynas, Zimajer, Karasiński, Laskowski, Ostrowski, Rewera-Rewski, Bojnarowski, Biegalski. Dział baletowy Martówna. Dyryguje A Rapacki, reżyseruje Karasiński, dla którego specjalnie napisana została rola fabrykanta Vykouska.. W sobotę 3 maja popoł. „Krowoderskie zuchy".

WIECZÓR CHOPINOWSKI na dochód bibljoteki Jagiellońskiej w wykonaniu sławnego pianisty Józefa Śliwińskiego odbędzie się ze względu na świąteczne ferje uniwersyteckie dopiero 8 maja. Bilety do nabycia u Gebethnera. Ceny 10, 5 i 3 miljony mk. Kto bilety zatrzymał, zechce je wymienić na nowe bez dopłaty różnicy.

WIECZÓR AUTORSKI Emila Romandy i Norberta Igłowskiego odbędzie się w niedzielę dnia 4 maja o godz. 7 wieczorem w sali Kollegjum Wykładów Naukowych, rynek główny linja A—B. Recytują artyści dramatyczni: R. Holzerówna, H. Billiżanka, J. Ronard Bujański.

TEATRY. Teatr imienia Juljusza Słowackiego. Środa: „Pani X.", Czwartek: „Kościuszko pod Racławicami".

Teatr „Bagatela": Środa „Acidalia", Czwartek: „Acidalia".

Miejski teatr „Operetka": Środa: Teatr zamknięty.

KINA. Sztuka „Teodora" jeszcze na kilka dni prolongowany film-arcydzieło. **Uciecha:** „Trzej muszkieterowie" według powieści A. Dumasa (premjera). **Promień:** „Karnawał" z Lyą Marą. **Warszawa:** „Dwa światy" z Henny Porten i A. Morewskim. **Reduta:** „Żelazna ręka losu". **Zachęta:** „Demon cyrku".

Ze świata złudy

KINOTEART „UCIECHA" — „TRZEJ MUSZKIETEROWIE".

Z pomiędzy wszystkich powieści, jakie nadają się do przerobienia na scenarjusze filmowe wprost dopominają się sfilmowania romanse historyczno-awanturnicze Aleksandra Dumasa. Toteż już przed kilku laty oglądaliśmy w tej samej „Uciesze" nieśmiertelnego „Hrabiego Monte Christo", który na owe czesy był wystawiony z szalonym przepychem i był wtedy ostatnim „krzykiem" techniki filmowej. Dziś po 4 latach wydałby się on nam zapewne bladym po „Ind. Grobowcu", „Hrabinie Paryża", „Teodorze" lub „Dwu światach". Obecnie oglądamy na ekranie „Uciechy" nową kopję „Trzech muszkieterów" wytwórni Pathe-Freres. Francuzi przeprowadzili realizację filmową tego romansu z całym należnym Dumasowi pietyzmem. Doskonały w charakterystyce jest Richelieu (de Max) de Treville, milady Winter (pna Morell) oraz Aramis (Guingaud) i Portos (Martinelli). Atos (Rolland) trochę za mało szlachetny w masce i geście, d'Artagnan (Girard) zbyt może sztywny. Postacie famulusów dobre. Do najlepszych zdjęć serji I. i II należą: bójka w Meug, oraz utarczka trzech muszkieterów i d'Artagnana z muszkieterami kardynała (świetne ukośne zdjecie z góry!). Zdjęcia wyraźne i ostre lubo mało ruchome. Styl epoki wiernie oddany. Ostateczną ocenę będę mógł dać po obejrzeniu całości. Nadmieniam tu tylko, iż film winien być dla młodzieży bezwzględnie dozwolony. rd

—o—

CENZURA FILMÓW, A NASZE WŁADZE POLICYJNE. Jak wiadomo, każdy film, który przybywa z zagranicy zanim zostanie zakwalifikowany do wystawienia musi przejść przez cenzurę wydziału prasowego min. spraw wewnętrznych, który ocenia czy film jest dozwolony dla młodzieży, czy też nie i zaopatruje odnośny obraz w legitymację cenzury. Gdy film jest dozwolony dla młodzieży, kino wyświetlające go przedkłada tylko miejscowej komendzie policji ową legitymację, co uprawnia już dyrekcję do ogłoszenia na reklamach, iż na film może uczęszczać młodzież. Tak jest wszędzie — jednak u nas w Krakowie dyrekcja policji postępuje inaczej i niewiadomo na jakiej zasadzie ignoruje polecenia min. spraw wewnętrznych, twierdząc, iż mimo legitymacji cenzuralnej zakwalifikowującej obraz dla młodzieży decyzje w tej sprawie ma kuratorjum. Co na to województwo zabawiające się zmienianiem godzin policyjnych, a nie pilnujące, by rozkazy ministerstwa spraw zagranicznych były respektowane.

Z SALI SĄDOWEJ

—o—

BANDYTA DROŻDŻ ZASĄDZONY NA 12 LAT CIĘŻKIEGO WIĘZIENIA.

Na rozprawie dzisiejszej toczącej się w sądzie przysięgłych przeciw bandycie Drożdżowi, spólnikowi nieżyjącego już bandyty Kozy — postawił, po ukończeniu postępowania dowodowego, przewodniczący trybunału sędziom przysięgłym, odnośnie do oskarżonego Drożdża, dwa pytania główne a mianowicie jedno pytanie dotyczące rabunku z bronią zabójczą w ręku w jesieni 1918 r. w Gieraltowicach w domu Sobidowej popełnionego, oraz drugie pytanie dotyczące podobnego rabunku w r. 1921 w domu Gołby.

Następnie zabrał głos prok. Wołoszczuk apelując do przysięgłych, by sprawiedliwym werdyktem dali dowód, iż zbrodnia nie może być bezkarną.

Po prokuratorze przemawiał obrońca Drożdża Dr. Aschenbrenner, poczem przewodniczący sso. Morus wygłosił resume. Po naradzie sędziowie przysięgli zatwierdzili pierwsze pytanie 12 głosami, drugie zaś 10 głosami. Na podstawie werdyktu sędziów przysięgłych trybunał ogłosił wyrok zasądzający Drożdża na 12 lat ciężkiego więzienia obostrzonego twardym łożem co kwartał, przyczem wliczono mu do kary 2 lata aresztu śledczego. Drożdż, który w czasie przemówienia obrońcy swego płakał, — kary zrazu przyjąć nie chciał, jednak na perswazje obrońcy, wyrok przyjął. (Eles.)

Z KRAJU

BANK ROLNY. Pod przewodnictwem prezesa ministrów p. Wł. Grabskiego odbyła się wczoraj w prezydjum rady ministrów konferencja w sprawie banku rolnego. W naradzie wzięli udział pp. minister reform rolnych Ludkiewicz, podsekretarz stanu w min. sprawiedliwości p. Siennicki oraz p. Czałbowski, dyrektor departamentu w ministerstwie reform rolnych.

DYMISJA P. TENNENBAUMA. Wiadomość, podana przez niektóre pisma, jakoby dymisja dyrektora departamentu handlu zagranicznego w ministerstwie Przemysłu i Handlu, p. Henryka Tennenbauma nie została przyjęta, nie odpowiada rzeczywistości. Warunki postawione przez p. Tennenbauma są, podobno, tego rodzaju, że prawdopodobnie nie będą wykonane, wskutek czego należy raczej spodziewać się jego ustąpienia.

CHOROBA MINISTRA. Jak się dowiadujemy, minister przemysłu i handlu p. Kiedroń zaniemógł. W związku z tym, nie mógł on wyjechać na Targi Poznańskie. P. minister Kiedroń obejmie urzędowanie dopiero za kilka dni.

ODZNACZENIE DRA MOTTA. Generał Sikorski udekorował bawiącego w Warszawie Dra Motta orderem Polonia Restituta II klasy. W przemówieniu, wygłoszonem przy wręczeniu orderu gen. Sikorski podniósł wybitne zasługi, jakie przyniosła Polsce organizacja młodzieży amerykańskiej podczas wojny polsko-bolszewickiej w dziele pomocy dla wojska polskiego.

DELEGACJA URZĘDNIKÓW U PREMJERA. Prezes Rady ministrów i minister skarbu, Wład. Grabski, przyjął 29 bm. delegację zarządu głównego stow. urzędników państwowych, w osobach pp. Szczawińskiego, Stasarskiego i Zielińskiego. Delegacja przedstawiła prośbę o wprowadzenie równocześnie z ustawą o ochronie lokatorów dodatku mieszkaniowego do pensji funkcjonarjuszy państwowych oraz poruszyła w związku ze sprawą przewalutowania uposażeń, zagadnienie projektu noweli do ustawy uposażeniowej (dodatek regulacyjny na okres sanacji skarbu). Jednocześnie delegacja zakomunikowała, że w kołach pracowników państwowych wywołało silne zaniepokojenie niejasne brzmienie niektórych artykułów ustawy o ochronie lokatorów, dotyczących mieszkań funkcjonarjuszy państwowych w nowych domach państwowych i prosiła o miarodajne wyjaśnienia z uwzględnieniem wspomnianej grupy pracowników. Prezes rady ministrów i min. skarbu jak najżyczliwiej przyjął prośbę delegacji i obiecał załatwienie powyższej sprawy z uwzględnieniem dezyderatów, przedłożonych przez delegację.

ZE ŚWIATA

POSEŁ SKIRMUNT NA UROCZYSTOŚCI BYRONOWSKIEJ. Poseł polski Skirmunt wziął udział w obchodzie Byronowskim w Tow. Literackiem w Londynie, na którem przemawiał, podnosząc wpływ Byrona na poezję polską. W dniu dzisiejszym pos. Skirmunt wziął udział w bankiecie, wydanym przez komitet obchodu, któremu przewodniczy Baldwin.

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA GLEBOZNAWSTWA. W czasie od 12 do 19 maja rb. w Rzymie przy Międzynarodowym Instytucie Rolnictwa odbędzie się Międzynarodowa Konferencja Gleboznawstwa. Jako delegaci Polski wezmą udział w konferencji profesorowie: Dr. Sławomir Miklaszewski i Dr. Tadeusz Mieczyński.

BÓJKA NA ZGR[illegible]ENIU PRZED[illegible]BORCZEM. „Telegraphen Komp." donosi, że ks. Murat przywódca bonapartystów został na zgromadzeniu wyborczem w Paryżu pobity przez swych przeciwników politycznych. Jest on dość dotkliwie poturbowany.

KOPALNIA SZAFIRÓW NA CEJLONIE. Na Cejlonie w odległości piećdziesięciu kilometrów od Colombo odkryto duże ilości szafirów. Waga tych kamieni dochodzi do pół funta angielskiego (około 190 gramów), wartość ich do 50.000 rupij.

ZE SPORTU

Wiadomości krajowe.

Makkabi—Jutrzenka rozegrają z sobą mecz przyjacielski we czwartek 1-go maja na boisku Jutrzenki. Bilety zakupione na zawody w dniu 12 kwietnia zachowują swoją ważność. Spotkanie to budzi olbrzymie zainteresowanie, o czem świadczy silny pokup biletów w przedsprzedaży. Komu przypadnie zwycięstwo trudno przewidzieć. Makkabi występuje do tych zawodów z pewnością wygranej. Jutrzenka zaś nie wątpi w swoje ukryte pazurki.

Olimpjada polska. Trener Büro rozpoczyna z dniem dzisiejszym trening drużyny olimpijskiej. Na razie nie zjechali się jeszcze wszyscy zamiejscowi gracze, na co też p. Büro poważnie się uskarża. Zadziwia go lekkomyślność naszych sportsmenów, którzy nie umieją się zdobyć na wysiłek podporządkowania swoich osobistych spraw, sprawie konieczności reprezentowania barw państwowych. P. Büro jest zdania, że głównym hamulcem w należytym rozwoju naszego sportu jest „polityka" uprawiana w naszych klubach.

We środę odbędzie się na boisku Cracovii pierwszy próbny mecz, Teamu A z Teamem B, dla umożliwienia p. Bürowi ułożenia składu.

P. Büro został angażowany przez Makkabi na trenera od 1-go czerwca. I tak Kraków będzie posiadał trzech najlepszych europejskich trenerów. Crocovia Koželucha, Jutrzenka Knesebecka, Makkabi Büra. Przyczyni się to bezwątpienia do podniesienia nieco upadłej klasy klubów krakowskich. Dwaj pierwsi prowadzą już od kilku dni treningi ze swojemi drużynami.

Wiadomości zagraniczne.

Spotkanie Carpentiera z Tovnleyem odłożono z powodu niepogody na dzień 1-go maja.

Budapeszt—Berlin 4:1 (2:0). Zawody te odbyły się w berlińskim Stadjonie przy b. licznym udziale publiczności. Pierwsza połowa gry była pod silną przewagą Węgrów. W drugiej połowie udało się Berlińczykom zdobyć honorowego gola. Zaraz potem bramkarza Węgrów słynnego Zsaka zniesiono z boiska z powodu zwichnięcia ręki. Mimo to Węgrzy zdołali strzelić jeszcze dwie bramki.

Sparta—Hamburger S. V. 1:0. Czesi nie we formie, bramkę uzyskali dzięki obrońcy przeciwnika, który piłkę wpakował do własnej bramki.

S. V Fürth—I. F. C. Nürnberg 1:1. Jest to już drugie spotkanie o mistrzostwo południowych Niemiec zakończone wynikiem remisowym. Obie te drużyny są bezsprzecznie najlepszymi w Niemczech.

WIEDEŃ. Walka pucharowa. Amatorzy—Rudolfshügel 2:1. — Slovan—Admira 3:2. — Wacker—F. A. C. 2:1.

BUDAPESZT. Simmering—Kombinowana drużyna M. T. K. —F. T. C. 0:0:.

RUGBY. Paryż—Londyn. Jest to ósme spotkanie, które się zakończyło zwycięstwem Paryża w stosunku 30:8.

Lekka atletyka. Na przełaj Berlina. Na 450 startujących przyszedł na przestrzeni 25 kilometrów pierwszy do mety Scholz z Wrocławia w czasie 1 godz. 28 min. 29 sekund.

W chodzie na 25 km. zwyciężył Siebert w 2 godz. 06 min. 6 sek. M. Ster.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Targi Poznańskie

Tegoroczny Targ Poznański mieści się podobnie, jak w innych latach na terytorjum obok Wieży Górnośląskiej i na placu prezydenta Drwęskiego. Rozmieszczenie eksponatów w poszczególnych budynkach targowych jest następujące: Wieża Górnośląska obejmuje na parterze następujące przedmioty: samochody, rowery, pojazdy, akcesorja, kasy pancerne, łodzie itp. Na pierwszem piętrze mieszczą się: drobne wyroby metalowe, narzędzia, sprzęty domowe, kosy, podkowy, gwoździe, zawiasy, wyroby elektrotechniczne, wyroby emaljowane, aluminjowe itp.

W Hali maszyn wystawione są: maszyny i narzędzia, obrabiarki, część maszyn rolniczych, motory, traki, wyroby mied-·-o, akumulatory, maszyny młyńskie, drukarskie, meble żelazne, wyroby stalowe, pasy transmisyjne, narzędzia metalowe, cięźki przemysł metalowy i hutnictwo. Tutaj też wy-tawiają państwowe przedsiębiorstwa, jak Polonja, Saliny Państwowe itd. Prócz tego po części umieszczone są następujące działy: Ceramika budowlana, cement, dreny, piece kaflowe, wyroby tekstylne, gumowe, galanterja, konfekcja. Pawilony bankowe obejmują wyłącznie przemysł tekstylny, mianowicie: sukna, płótna, bieliznę, dywany, kilimy, hafty, wyroby jutowe i konfekcję.

Hale na placu Prez. Drwęskiego podzielone są na 6 sal; pierwsza na 4, druga na 2. Sala pierwsza obejmuje: wyroby precezyjne, zegary, biżuterję, platery, wyroby szklane, instrumenty i ceramikę. Sala druga — skórę i wyroby skórzane, artykuły biurowe, papier i wyroby papiernicze. Sala trzecia — wyroby chemiczne, kosmetyczne, szczecinowe, cukier, krochmal, zapałki. Sala czwarta i piąta mieszczą wszelkiego rodzaju meble, urządzenia kuchenne i fortepiany. Sala szósta zajęta jest częściowo również przez meble, a pozatem przez przemysł spożywczy.

Prócz tego znajdują się na głównym terenie targowym rozstawione pod gołem niebem maszyny i narzędzia rolnicze oraz ceramika.

Stwierdzić wypada, że z małemi wyjątkami wszystkie stoiska są zajęte. Rzucała się w oczy nieobecność bardzo poważnych firm włókienniczych i wogóle słaby udział Łodzi.

Nieco lepiej jest Gdańsk reprezentowany, szczególnie w drobniejszych wyrobach metalowych. — Okazale przedstawia się przemysł automobilowy. Z firm zagranicznych reprezentowanych przez Polaków zauważyliśmy szereg firm francuskich (specjalnie automobile), angielskich, szweckich i niemieckich.

Organizacja Targów zrobiła nadzwyczajne postępy. Rozmieszczono eksponaty w sposób przejrzysty, zgrupowano umiejętnie poszczególne działy przemysłowe i uniknięto szczęśliwie, miłej może dla oka laika malowniczości jarmarcznej, z różnymi namiotami, pawilonami, szałasami itp. Targ tegoroczny przedstawia się solidnie, poważnie, nie jest obliczony na efekt, ułatwia natomiast interesentom szybkie zorjentowanie się.

Mimo fatalnej niepogody frekwencja w pierwszym dniu była bardzo znaczna. Wogóle dla działalności aparatu targowego, który, jak można sobie wyobrazić, musiał w ostatnich dniach pracować gorączkowo, by podołać ogromowi zadań, należy wyrazić najwyższe uznanie. Praca urzędników targowych dokonywała się w warunkach możliwie najgorszych, a jednak wszystkie zadania zostały z precyzją i na czas wykonane.

Tegoroczny Targ Poznański zapowiada się doskonale. Zainteresowanie wzrasta z każdym dniem. Ciekawe są daty, dotyczące obrotów i eksponatów ubiegłych Targów Poznańskich, które pozwolą nam zorjentować się w jakich rozmiarach wzrasta praktyczna idea Targu Poznańskiego. I tak:

	III. T. P. od 29. IV. do 5. V.	II. T. P. od 19. do 27. III 22	I. T. P. od 28 V do 5 VI 21
Stoiska zajęte przez eksponaty	2.200	1.700	1.200
Z tego przypada procentowo na			
przemysł metalowy . .	24.00%	18.19%	19.80%
„ tekstylny . .	14.00%	15.59%	20.23%
„ chemiczny . .	12.10%	14.96%	11.22%
„ spożywczy . .	10.20%	9.50%	9.78%
„ papierniczy . .	7.30%	7.44%	5.23%
„ drzewny . .	6.50%	6.28%	6.78%
„ galanteryjny .	5.50%	5.82%	4.13%
„ skórzany . . .	5.00%	5.47%	6.06%
„ elektrotechnicz.	4.50%	4.66%	3.23%
„ ceramiczny . .	3.00%	3.53%	2.56%
„ szczecinowy .	2.40%	1.97%	2.11%
„ precezyjny . .	2.00%	2.15%	1.78%
budownictwo i inżynierja	1.80%	1.61%	3.83%
ziemiopłody	0.40%	0.54%	1.00%
reklama	0.40%	1.88%	2.21%
surowce	0.20%	0.36%	0.11%
Eksponaty pochodzą procentowo z			
Polski Zach. i w. m. Gdańska	51.00%	51.07%	46.05%
Króles. i Kresów Wschodn.	38.50%	38.35%	44.05%
Małopolski	10.00%	9.86%	9.23%
z całej Rzeczypospolitej . .	99.50%	99.28%	99.78%
z zagranicy	0.50%	0.22%	0.22%
ogółem	100.00%	100.00%	100.00%

Prasa polska
o narodzinach złotego

Prasa polska wszystkich odcieni wita entuzjastycznie naszą nowo rodzącą się walutę, spodziewając się później ugruntowania naszej sytuacji finansowo-pieniężnej i rozwiązania wielu piekących zagadnień naszego życia gospodarczego.

„Kurjer Polski" pisze:

„Bank Polski przez wysiłek naszego instytutu stworzony, daje państwu czynnik trwałości, którego mogło ono na pozór nie mieć, dopóki gospodarka jego opierała się na surogacie pieniądza, wytworzonym przez stosunki przeszłości rozbiorowo-okupacyjnej. Gdy mgły zamieszania finansowego zostaną rozwiane przez tchnienie reformy, wówczas okaże się, że kraj nie tylko może związać koniec z końcem, lecz, że jest krajem bogatym".

Podobny optymizm ujawnia „Kurjer Poznański":

„Złoty wniesie w rozstrojone życie gospodarcze nowe pierwiastki pełnowartościowe, które poza stroną materjalną mają niesłychanie wielkie moralne znaczenie. Skończy się okres denerwujący; zarówno pracownik umysłowy, jak i fizyczny oprzeć będzie swój budżet domowy na stałym mierniku. Ożywi się handel, spotęguje przemysł, a następnie i eksport".

Warunki powstania Banku Polskiego — pisze „Gazeta Warszawska" — „są nadspodziewanie pomyślne. Pieniądz polski ma podstawy, które przy racjonalnej i ostrożnej gospodarce mogą mu zapewnić trwałą wartość i poważanie na rynku międzynarodowym; chodzi teraz o to, żeby tych stosunkowo pomyślnych warunków nie zmarnować. W życiu prywatnem przekonanie, iż czas łatwych zysków i bezrachubowego istnienia się skończył, przesiąkło już do ogółu; w gospodarstwie państwowem rozpoczęte oszczędności i ograniczenia, choć często przykre, muszą być z żelazną konsekwencją utrzymane, działalność emisyjna Banku Polskiego musi być traktowana nadzwyczaj ostrożnie i aż do ostatecznego ustalenia się stosunków utrzymywania niżej ustawowych granic; musimy jednem słowem gospodarować z ołówkiem w ręku i z myślą, o zawsze możliwych nieprzewidzianych trudnościach, na które trzeba mieć rezerwę".

„Rzeczpospolita" zamieszcza rzeczowe uwagi znanego działacza bankowego, Antoniego Plutyńskiego, który występuje przeciw powszechnie przyjętemu mniemaniu, że Bank Polski nie powinien podejmować wypłat w złocie, gdyż w takim razie złoto niebawem uciekłoby z kraju:

„Żaden bank emisyjny z wyjątkiem niemieckich „Ersatzbanków", działalności swej bez wypłat w złocie nie zaczynał. Samą istotą banku emisyjnego jest gromadzenie złota bez dawania procentu, a wypuszczanie banknotów częściowo bez procentu, tym, którzy złoto składają, częściowo za procentem w formie dyskonta lub lombardów. Złoto tylko wtedy obficie gromadzić się może w skarbcu banku, jeżeli każdy składający je ma pewność odbioru tegoż złota na każde żądanie.

...Bank Polski nie musi już obecnie ustawowo, ale może i powinien praktycznie stosować wypłaty w złocie. Mimo braku złotych monet frankowych wypłacać może swe noty w parytecie złotem amerykańskiem lub rosyjskiem, a czynić to powinien właśnie dlatego, aby jak najwięcej złota gromadzić w swoim skarbcu. Przy wypłatach proponować winien Bank i jego agenci złoto lub polskie banknoty. Niech w opinji ogółu utrwali się przekonanie, że złoto a polskie banknoty to jedno. Wtedy miljony dolarów emigracyjnych zaczną napływać do kas Banku Polskiego".

Są to uwagi zasługujące ze wszechmiar na rozpatrzenie.

Jednakowoż ukazanie się banknotu złotowego

nie oznacza jednak samo przez się, iż trudności finansowe i pieniężne mamy już za sobą. Wszak wielkie finansowe mocarstwa jak Anglja, Francja, Włochy mają walutę silnie zdeprecjonowaną, my zaś jednym skokiem stajemy w rzędzie nielicznych państw o pełnowartościowej walucie obok Stanów Zjednoczonych i Szwecji, które podjęło ostatnio wymiany banknotów na złoto.

„Nowa Reforma“ pisze:

„Przygotować się musimy na to, że jeszcze niejedna trudność finansowa będzie do przezwyciężenia, że sanacja finansowa, jak każde lekarstwo, nie dla wszystkich będzie przyjemną i w pewnych działach gospodarki państwowej wywoła mniej lub więcej bolesny stan przejściowy“.

Podobnie pisze „Nowy Dziennik“:

„Radykalnej poprawy stosunków kredytowych przez sam fakt wprowadzenia złotego spodziewać się nie można. Konieczne jest w tym celu pobudzenie prywatnej oszczędności i ujęcie jej w odpowiednie formy a pozatem przyciągnięcie kapitałów zagranicznych.

Niejedno ciężkie zadanie stanie jeszcze przed Bankiem Polskim, choć najgorsza ewentualność — zaciąganie pożyczek przez państwo — jest statutowo wykluczone“.

Ogólnie więc narodzinom złotego towarzyszy optymizm i entuzjazm. Wierzymy, że są one uzasadnione.

Odroczene płatności rat podatku majątkowego
dla właścicieli nieruchomości

P. Minister Skarbu na zasadzie art. 66 ustawy o podatku majątkowym odroczył od dnia 1 stycznia 1926 r. termin płatności rat podatku majątkowego, przypadających w latach 1924 i 1925 od właścicieli nieruchomości miejskich, do których stosuje się ustawa o ochronie lokatorów, a których jedynem źródłem dochodu są te nieruchomości, względnie także uposażenie służbowe, praca najemna lub emerytura. O ileby jednak przed dniem 1 stycznia 1926 r. właścicielom nieruchomości miejskich zostało umożliwione zapłacenie podatku majątkowego w trybie przewidzianym w art. 58 ustęp c. ustawy t. j. listami zastawnemi, opiewającemi na franki złote lub inne waluty, wówczas odroczenie zostanie automatycznie uchylone. Odroczenie terminów płatności nie dotyczy tych właścicieli nieruchomości miejskich, którzy je nabyli tytułem **odpłatnym po dniu 1 stycznia 1919 r.** Przepis ostatniej części art. 66 winien być ściśle stosowany. **Zatem w razie sprzedaży nieruchomości odroczenia ustaje i należność podatku majątkowego płatną jest przy sporządzaniu kontraktu kupna-sprzedaży, pod rygorem nieważności kontraktu.** Odroczenie będzie przyznawane z urzędu.

KRONIKA KRAJOWA

GODZINY KASOWE W BANKU POLSKIM. W oddziale krakowskim Banku Polskiego kasy Banku są obecnie czynne od godziny 9 do 1-ej.

KALENDARZ PODATKOWY NA MAJ. W miesiącu maju przypadają terminy płatności następujących podatków bezpośrednich:

Od 1 do 31 maja wpłacona być winna do kas skarbowych I-sza rata podwyżki 100%-wej podatku gruntowego i dodatku do niego t. j. tyle, ile należało wpłacić w czasie od 15 marca do 15 kwietnia r. b.

Do 15 maja wpłacony być winien podatek od obrotu z m. kwietnia przez przedsiębiorstwa handlowe I-ej i II-ej kategorji oraz przemysłowe I—V kategorji.

Od 15 maja uiszczona być winna dopłata wprowadzonej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 12/IV podwyżki ceny świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych.

Do 23 maja winna być wpłacona na podatek dochodowy od dochodów osób fizycznych i spadków wakujących różnica między połową wydatku w złotych przypadającego od dochodu zeznanego na rok 1924 a należnością podatku, która powinna była być uiszczoną do dnia 23 kwietnia r. b.

W dn. 1 maja upływa termin wpłaty części podatku dochodowego od osób prawnych odpowiadającej całorocznej wysokości podatku należnego za rok 1923 a zwaloryzowanego według kursu 1 fr. zł. równa się 100.000 mkp.

Do 24 maja winna być zapłacona różnica między połową podatku przypadającego od dochodu osób prawnych zeznanego na rok 1924 a należnością podatku uiszczoną do 1 maja r. b.

Pozatem przy każdej wypłacie potrącany być winien i wpłacany w ciągu 7 dni podatek od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę.

Przy każdej wypłacie procentów i wygranych potrącany być winien i wpłacany do kas skarbowych w przeciągu 14 dni od terminu płatności procentów, względnie w ciągu 14-tu dni po zamknięciu rachunków podatek od rent i kapitałów.

Nadto w ciągu całego miesiąca maja egzekwowany będzie w dalszym ciągu podatek majątkowy oraz winne być płacone podatki i opłaty, których terminy płatności przypadają w maju wedle doręczonych płatnikom nakazów i wezwań płatniczych.

NOWE OPŁATY STEMPLOWE W ZŁOTYCH. Opłaty stemplowe ulegną przeliczeniu na złote w dniu 1 maja. W szczególności opłaty te wynoszą: od zwyczajnego podania 2 złote, za pierwszy arkusz i po 40 groszy za każdy arkusz następny i za każdy załącznik. Od zwyczajnego świadectwa urzędowego 2 złote, od czeków 5 groszy, od rachunków 10 groszy od każdych nawet nie pełnych 50 złotych, od duplikatów i odpisów rachunków, jeżeli od oryginału uiszczono opłatę procentową 20 groszy, od poświadczeń odbioru (kwitów) 10 groszy od każdych nawet niepełnych 20 złotych z wyjątkiem specjalnych poświadczeń odbioru wystawianych przez instytucje bankowe i t. p., podlegających niższym stawkom, które wynoszą do 50 złotych, 1 grosz, do 500 złotych — 10 groszy, do 1.000 złotych — 20 groszy, a ponad 1.000 złotych od każdego dalszego 1.000 złotych po 20 groszy więcej. Rachunki i kwity nie podlegają opłacie, jeżeli należności w nich wyrażone nie przekraczają 1 złotego. Opłaty od pełnomocnictw wynoszą 2 złote względnie 70 groszy.

OPŁATY POCZTOWE. Opłaty pocztowe, obliczone w nowej walucie, będą się przedstawiać w sposób następujący: Listy w obrocie wewnętrznym: do 20 gr. 15 groszy, od 20—250 gr. 30 groszy. Polecenie 20 gr., ekspres 50 gr., doniesienie pisemne na blankiecie P. K. O. 10 gr. Listy do Gdańska wagi do 20 gramów 18 gr., od 20—250 gr. 36 gr. Listy urzędowe — jak prywatne. Kartki pojedyncze 10 gr., podwójne 20 gr. Przekazy do 10 złotych 10 gr., do 25 zł. 25 gr., do 50 zł. 40 gr., do 100 zł. 60 gr., do 250 zł. 80 gr., do 500 zł. 1.20 zł., do 750 zł. 1.60 zł. Najwyższa kwota przekazu 1.000 złotych 2 złote opłaty. Depesze opłata za słowo 8 groszy.

WALORYZACJA DO 50 PRC. Min. Grabski jest zwolennikiem 50-procentowej waloryzacji w przeciwstawieniu sprawiedliwości, które jako najwyższą stawkę waloryzacyjną proponuje 30 procent. Stawka ta zależnie od zniszczenia gospodarczego i dzielnicy miałaby maleć do kilku procent.

NOWELA DO USTAWY O PODATKU SPADKOWYM. Jak się dowiadujemy, minister skarbu polecił departamentowi podatków opracowanie noweli do ustawy o podatku spadkowym, w kierunku obniżenia opodatkowania przy spadkach w linji prostej i powiększenia minimum, od którego się zaczyna opodatkowanie spadkowe.

REORGANIZACJA MINISTERSTWA SKARBU. Dowiadujemy się, że w organizacji wenętrznej ministerstwa skarbu zajdą poważne zmiany. Odrębne dotychczas trzy departamenty: administracyjny, podatkowy i opłat zostaną złączone w jeden departament, na czele którego stanie dotychczasowy dyrektor departamentu administracyjnego Czechowicz. Równocześnie utworzony zostanie generalny inspektorat administracji podatków, na którego czele stanie dotychczasowy dyrektor departamentu podatkowego p. Wiesenberg. Działalność generaln. inspektoratu będzie rozciągała się pod względem terytorjalnym na całą Rzeczpospolitą, a pod względem rzeczowym na wszystkie kasy skarbowe i Izby skarbowe Rzeczypospolitej.

ODPISY NA ZUŻYCIE. Ministerstwo skarbu wyjaśnia, że przy wymiarze podatku dochodowego na rok podatkowy 1924 odpisanie na zużycie (amortyzacja) może być przyjęte do wysokości 25% od dochodu podatkowego obliczonego tak w markach polskich jak i we frankach złotych. W tym celu dochód podatkowy powinien być ustalony bez jakichkolwiek potrąceń na amortyzację.

ŚLĄSK CIESZYŃSKI A BANK POLSKI. Śląsk Cieszyński subskrybował 9.606 akcyj Banku Polskiego, a przy ludności 145.232 wynosi na jednego mieszkańca 11,916.000 Mkp. Jest to najwyższa cyfra ze wszystkich dzielnic Polski.

NOWE EMISJE. Zwrócono uwagę, że niektóre spółki akcyjne uzyskawszy zezwolenie na przeszacowanie i nowe emisje, w odnośnych ogłoszeniach zmieniają warunki emisji przez władzę ustanowioną. Wobec tego ministerstwo przemysłu i handlu postanowiło zobowiązać spółki akcyjne do ogłaszania w jednej dacie i na tem samem miejscu, jako nierozerwalną całość, zarówno postanowienia rządu, jakoteż sposób wykonania przez organy spółki.

NARADY NAD PRZEPISAMI MANIPULACYJNYMI DLA KAS KOLEJOWYCH. Celem ostatecznego uzgodnienia projektu jednolitych dla wszystkich dyrekcji kolejowych w Polsce przepisów manipulacyjnych dla kas biletowych, bagażowych i towarowych, rozpoczął się w dniu 28 bm. w Katowicach zjazd, w którym biorą udział naczelnicy wydziałów taryfowo-handlowych wszystkich dyrekcji kolejowych. Obrady potrwają przypuszczalnie 3 dni.

KRONIKA ZAGRANICZNA

TARGI W WROCŁAWIU. Towarzystwo Targów Wrocławskich urządza w czasie od 8 do 11 maja 1924 targ techniczny i wystawę maszyn rolniczych, oraz odrębną wystawę techniczno-budowlaną (Bau- und Betriebstechnische Ausstellung), która będzie otwarta w czasie do 10 czerwca br.

POŻYCZKA DLA NIEMIEC. Bankierzy amerykańscy prowadzą rokowania w sprawie pożyczki dla Niemiec z Czechosłowacją, Szwajcarją, Holandja, Szwecją i innymi sąsiadami Niemiec. Wobec tego, że pożyczka i wykonanie planu rzeczoznawców wywoła reemigrację kapitałów niemieckich, ulokowanych zagranicą, czynniki miarodajne zwracają uwagę, że kraje zagrożone wycofaniem kapitałów niemieckich, tamże ulokowanych, powinny postępować za wzajemnem porozumieniem.

HANDEL ZAGRANICZNY NIEMIEC W 1923 ROKU. W roku ubiegłym handel zagraniczny Niemiec przedstawiał się w markach złotych: przywóz 6,081'39, wywóz 6,079'15. W przywozie i górują w markach złotych środki żywności 1123'6, surowce i półfabrykaty 2988'4 i wyroby gotowe 661'3. W wywozie wynosiły wyroby gotowe 4524'6, surowce i półfabrykaty 587'8 i środki żywności 122'3. Przywóz w ubiegłym roku stanowił tylko 54 procent, wywóz zaś [illegible]½ procent odnośnych pozycyj 1913 r., biorąc za podstawę ceny przedwojenne.

HANDEL ZAGRANICZNY BELGJI W 1923 R. Bilans handlowy Belgji stale był bierny, zarówno przed wojną, jak i obecnie; nie odbiegają też od zwykłej normy cyfry importu i eksportu za rok ubiegły: niedobór wynosi około 29 proc. w cyfrach bezwzględnych stan ten jest następujący:

przywóz 26.434.441 tonn wartości 12.563 milj. fr. bel.
wywóz 16.936.482 tonn wartości 8.890 milj. fr. bel.

OFERTY WĘGLOWE WNIESZTORGU. Wniesztorg sowiecki rozesłał do Włoch, Turcji Łotwy i Polski oferty na 70 miljonów pudów węgla donieckiego, który ma być wywieziony morzem w ciągu bieżącego lata; w tym celu odbywa się obecnie przygotowanie portu Marjupolskiego.

REKORD PRODUKCJI AUTOMOBILOWEJ W ZAKŁADACH FORDA. Zakłady Forda w Detroit dnia 12 marca b. r. osiągnęły rekord, w tym dniu bowiem wykończono 7.456 samochodów osobowych i ciężarowych. Cyfra ta nie obejmuje dziennej produkcji 500 samochodów, przeznaczonych na eksport, do tej liczby nie jest wliczona produkcja zakładów Forda w Manchester i w Kanadzie.

HANDEL ZAGRANICZNY STANÓW ZJEDNOCZONYCH. W marcu wynosił eksport Stanów Zjednoczonych 340 miljonów dolarów (w lutym 367 miljonów). Import wynosił 319 miljonów dolarów (w lutym 335 miljonów).

Rynki towarowe

Warszawa, 29 kwietnia. Tranzakcje na giełdzie (w nawiasach ilość tonn) za 100 kg netto w milj. mkp.: pszenica kongresowa 126 f (15) 42, jęczmień poznański brow. (30) 27, otręby żytnie (15) 13,750, owies kongresowy jednolity (15) 22,750. Franco Warszawa: mąka żytnia 50 prc. kongresowa (15) 53. Tendencja wyczekująca, obroty małe.

GIEŁDA LWOWSKA

Lwów, 29 kwietnia 1924.

Akcyjny Hipoteczny . . .	1825(1755-1750)
Przemysłowy	1150—1160
Ziemski Kredytowy	460—525
Chodorów	13750—13550
Cmielów, fabryka porcelany	2200—2150
Lokomotywy	1225—1250
Nitrat	750—800
Niemojowski, fabr. papieru	1700
Browary Lwowskie	17500—17750
Oikos, zakł. przem. drzew. .	10500
Parowozy S. A. bud. masz.	1125—1150
Pezet, Pow. Zakłady bud. .	700
Polska Nafta	1550—1575
Pol. T. Bud.	325
Rakszawa, fabryka sukna .	8000—7750
Siersza elektr.	(900)
Siersza górn.	14000—13500
Sp. Akc. Wydaw. of. Sprzed.	1500
Tesp. tow. ekspl. soli . . .	16000—15750
Zieleniewski	29500—29650

akcje nieoficjalne

B. Ziemian	(100)155—145
Pol. Przem. Naft.	2200—2100
Elektr. na Sanie	550
Gazy Zachodnie	15000—15250
Gazy Wschodnie	52000—51000
Jaworzno	(10)62000(25)63000—62000
Jaworzno drobne	70000
Gazolina	4100—3875
Gazociągi	550—525
Lesienice	5000
Olkusz	1075
Przeworsk	475000 im.
Radziwiłł	3400
Węglówki	64—66

Giełda poznańska

Poznań, 29 kwietnia. Cyfry w Złotych.

B. Kwilecki		Iskra	
B. Przem.		Lubań	
B. z. sp. zar.	9,50 9,45	Roman May	45,00 -45,25
P. Bank Ziem.	1,40	Marynin	
P. Bank Handl.	5,00	Młynotwórnia	
Arkona		Młyn Ziemiański	
Barcikowski		Płótno	0,75
Brow. Krotosz.		Pap. Bydgoszcz	0,70
Cegielski	1,00	Piechcin	
Centrala Rol.	0,40	Poz. Sp. Drzew.	2,15—2,00
Centrala Skór	3,80	Tkanina	0,85
C. Hartwig		Unja	
Hartwig Kantor.		Wojciechów	
Hurt. Droger.		Wyt. Chemiczna	0,35
Hurtownia Zw.	0,15--0,20	Wyroby ceramiczne	
Herzfeld Victorius	5,50	Zj. Brow. Grodz.	

Giełda wiedeńska

Wiedeń, 24 kwietnia. W tys. Mraźnica 55—60, Apollo 640, Karpaty 224, Tepege 45—40, Galicja 18, Schodnica 395, Zieleniewski 220, B. Hipot. 16, Nafta 270, Kol. Lwów—Czern. 189, Brow. Lwów 119.

GIEŁDA KRAKOWSKA

Kraków, 30 kwietnia 1924

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek	
	dziś	29/IV.
P. T. H.	1150—1200	1200—1050
„Impex"		95
„Pharma" (B. Jawornicki)	2550	2700 - 2600
Bracia Rolniccy		
„Polski Glob"	375—440	300
C. Hartwig, Poznań		
Żegluga Polska		460—450
Zieleniewski	28000—27000	30000—29000
Warsz. Parowozy	1125—1100	1025—1100
Cegielski, Poznań	1650—1600	1800—1575
„Potęga" Tow. huty żel.		
„Lemiesz"		
„Trzebinia"	1900 - 1850	2200—2100
„Pocisk"		
Automotor		
Portland-Cem. Szczakowa		
Górka	48500	53000—50500
Siersza	14000—13750	14000—13750
Tepege	6600—6550	6900—6600
Polska Nafta	1500—1550	1450 - 1400
Oikos		
„Pokucie" Naft. S.A.	900—850	1800—1150
Pezet		800
Strug		4750—4500
Syndykat Kosz.. Kraków		
Tłuszcze Trzebinia		
„Krakus"	2900—2800	3050—3000
Porcelana Ćmielów	2300	2400—2000
Fabr. cukr. w Chodorowie	12750—12500	13500—12200
Elektr. Siersza		
Zakłady przem. „Ryngraf"		
S. W. Niemojowski		1850
Fabr. kap. w Myślenicach		
Bank Przemysłowy	1075—1150	1300—1050
Bank Hipoteczny		
Bank Małopolski	2000—2100	2000—2200
Ziemski Bank Kredyt.		450—425
Powszechny Bank Kredyt.		
Akc. Bank Związkowy		
Bank Komercjalny	350	
Bank Kred. w Warszawie		
Bank Zw. Spółek Zarob.	17500—18000	
Bank Zachodni		
Rohn Zieliński		
A. Piasecki	2800	
„Agrochemja"		
„Teropol"	200	
„Polski Lloyd"		
„Kabel"		
Gazy		
Garbarnia		
Chybie	19000—18750	22000—20000
Orthwein i Karasiński		
Azot	1300—1500	1250
„Tehate"		
Kucharski		

Na dzisiejszem zebraniu zniżka ogarnęła wszystkie kategorje efektów. Uwagę zwrócił niezwykle silny spadek Górki, która skończyła kursem 48,500 tysięcy. Zieleniewski nie miał nabywców po kursie 27,000.000. Pokucie, aczkolwiek przedłużyło swą emisję do 15 maja, spadło do 900.000. Kursa na ultimo maja znowu się obniżyły (Zieleniewski 28 miljonów, Chodorów 13,500.000), coby świadczyło o tem, że nie liczą się z wydatniejszą poprawą sytuacji. Stosunkowo najlepiej trzymał się Krakus i Tepege. Po pogiełdzie sytuacja podobna. Na giełdzie walutowej N. Jork i Zurych lekko zwyżkowe.

AKCJE NA POGIEŁDZIE.

Jaworzno drobne 67.000, Len 3,900, Lokomotywy 1300—1400, Nobel 4300, Nafta Krosno 1250 towar.

WALUTY I DEWIZY W OBROTACH BANKOWYCH

Waluty: Dolary 9,360. Fr. szw. 1,660.

Dewizy: N. Jork 9,360—9,350. Zurych 1,672—1,671. Praga 271. Paryż 615.

GIEŁDA WARSZAWSKA

Warszawa, 30 kwietnia. (Cyfry w złotych):

Bank dysk. 11.
„ handl. 12.50, 12, 12.50.
„ handl. i przem. 2.10.
„ kred. warszawski 1.30, 1.20, 1.35.
„ handl. Poznań 4.45.
„ przem. Lwów 0.65, 0.50, 0.55.
„ Spółek zarobk. 7.50, 7, 7.25.
„ zachodni 3.40, 2.80 VI 3 2.40.
„ zw. ziemian 0.30, 0.40.
Cerata 0.45.
Sole potasowe 10.
Kijewski Scholze 0.30, 0.50, 0.41.
Puls 0.65.
Spiess 1.30.
Wildt 0.35.
Chodorów 6.50, 6, 6.25.
Czersk 0.80, 0.75, 0.80.
Częstocice 3.30, 3.—, 3.30.
Michałów 0.80, 0.85.
Cukier Warszawa 6.—, 4.75, 5.10.
Łazy 0.30, 0.20, 0.25.
Węgiel 1) 7.50, 7.—, 7.25, 7.25, 3) 7.50, 4) 8.—, 7.50.
Cegielski 0.70, 0.75.
Lilpop 1) 0.90, 0.75. 0.80,
Modrzejów 3) 14.25, 11.50, 5) 15.75, 13.75.
Norblin 1) 1.—, 1.05.
Orthwein 0.85, 0.75.
Ostrowiec 16.50, 13.60.
Parowozy 0.65, 0.55.
Rohn Zieliński 055—060.
Rudzki 1) 2.70—2.60, 2) 2.60. 3) 2.75—2.60, dr. 2.70—260. V. 2.10—1.90—1.95.
Starachowice 4.20—3.55,—3.70.
Ursus 1.60, III. 1.35.
Żyrardów 650—580—600.
Borkowski 2.15—2.00—2.05.
Jabłkowscy 0.30—0.25—0.30.
Ćmielów 1.25—1.15.
Elektryczność 3.00—2.80.
PTE 0.30—0.35.
Przem. Chem. Zgierz 6.25—6.10
Ostrowice 3.30—2.25.
pol. nafta 0.85, 0.75.
Nobel 2.85, VI. 2.40, 2.30.
Rylscy IV 0.25.
Siła i Światło 0.70.
Spirytus 2) 2.50, 4) 3.—,
Haberbusch 9.10, 8.75, 8.85.
Żegluga VII 0.30.
Lombard 0.65.

Warszawska giełda pieniężna

Warszawa, 30 kwietnia. **Nowy Jork 5.18 i pół, Londyn 22 i trzy czwarte, Paryż 33.58 i pół, Wiedeń 7.31, Praga 15.25, Włochy 23.26 i pół, Belgja 28.55, Szwajcarja 92.85, Holandja 194.40, Frank złoty —, Miljonówka 0.65—0.70, Bony złote 0.$^{3}/_{4}$, Pożyczka złota 8, Pożyczka dolarowa 3.10.**

Dzisiejsza giełda w Zurychu

Zurych, 30 kwietnia. **Otwarcie giełdy. Nowy Jork 5.60 i pół, Londyn 24.58, Paryż 36.32, Wiedeń 79, Praga 16.43 i trzy czwarte, Budapeszt 72.50, Helsingfors 14.10, Sofja 410, Holandja 210, Christjanja 77.50, Kopenhaga 94 i siedem ósmych, Stokholm 148, Hiszpanja 76 i siedem ósmych, Berlin 132.50, Belgrad 702 i pół.**

Zurych, 30 kwietnia. **Zamknięcie giełdy. Nowy Jork 5.60, Londyn 24.59, Paryż 36.20, Wiedeń 79, Praga 16.48 i trzy czwarte Włochy 25.10. Belgja 30.75, Budapeszt 72 i pół, Helsingfors 14.10, Sofja 410, Holandja 210, Christjanja 77 i pół, Kopenhaga 94 i siedem ósmych, Stokholm 148, Hiszpanja 76 i siedem ósmych, Bukareszt 2.90, Berlin 132 i pół, Belgrad 702 i pół.**

KALENDARZYK GIEŁDOWY

WALNE ZEBRANIE.

30 kwietnia (dziś): Zwyczajne Walne Zebranie Fabryki Zapałek **„Znicz"** ul. Poselska 17, o godz. 4-tej.

OSTATNIE TERMINY SUBSKRYPCJI.

1 maja: „Pokucie" za 1 starą 3 nowe akcje po 50 groszy, 1 i 2 złote. Miejsce subskrypcji: biuro Spółki, ul. Pańska 10 od 9 do 1 i od 3 do 6 wieczorem.

2 maja. Zakład Zdrojowo-Kąpielowy „Wysowa" za 1 starą — 1 nowa akcja po 75 groszy. Miejsce subskrypcji: Ziemski Bank Kredytowy, Warszawski Bank Handlowy i Akcyjny Bank Związkowy, oddziały w Krakowie.

PO ZAMKNIĘCIU KRONIKI

KOMISJA CENNIKOWA. Na dzisiejszem posiedzeniu krakowskiej komisji cennikowej rozpatrywano żądania masarzy w sprawie **podwyższenia cen wyrobów masarskich.**

Wobec stanowiska przedstawicieli konsumentów komisja przeszła nad żądaniem masarzy do porządku dziennego.

Ostatnie telegramy

z 30 kwietnia 1924

Krwawe wybory do kahału we Lwowie

Lwów, (tel. wł.). Na wiecu przedwyborczym zwołanym wczoraj w sprawie wyborów do kahału przyszło do bójki między bojówką żydowskiej młodzieży ludowej pilnującej wejścia do sali a akademikami ze związku sjonistycznego. Kres krwawemu starciu, w czasie którego 6 akademików zostało ciężko pokaleczonych, położył przybyły na miejsce oddział policji.

Nota niemiecka do Polski

Warszawa (Tel. wł.) Rząd Rzeszy niemieckiej przedłożył za pośrednictwem posła niemieckiego w Warszawie rządowi polskiemu notę, w której rząd niemiecki użala się na rzekomą antyniemiecką kampanję w polskiej części Górnego Śląska. Kampanja ta doprowadziła podobno w szeregu miejscowości polskiego Górnego Śląska do ekscesów (?) przeciwko Niemcom. Władze polskie przeprowadzają rewizje domowe i aresztowania wśród Niemców śląskich. Rząd niemiecki daleki jest od zamiaru mieszania się w wewnętrzne sprawy państwa polskiego, nie może jednak tolerować zagrożenia interesów obywateli niemieckich na Górnym Śląsku. Rząd niemiecki z uznaniem podnosi fakt, że wojewoda śląski w Katowicach czyni wszelkie wysiłki w kierunku zapobieżenia wykroczeniom antyniemieckim i zapewnienia Niemcom sprawiedliwego traktowania, z drugiej strony jednakże zmuszony jest wskazać na okoliczność, że zarządzenia wojewody nie znajdują należytego posłuchu u organów podwładnych. Rząd niemiecki z zaniepokojeniem przyjął ponadto do wiadomości rezolucję Sejmu warszawskiego z dnia 4 bm., domagającą się zastosowania represalji wobec Niemców w polskiej części Górnego Śląska za aresztowania wśród byłych polskich powstańców na terenie niemieckiego Górnego Śląska. W razie wykonania tej rezolucji wytworzyłaby się bardzo poważna sytuacja. Rząd niemiecki uważa za swój obowiązek zwrócić uwagę rządu polskiego na poważne konsekwencje, jakie pociągnęłoby za sobą dalsze trwanie obecnego stanu rzeczy w polskiej części Górnego Śląska i zwraca się do rządu polskiego z prośbą o wydanie zarządzeń, zmierzających do położenia kresu dalszemu zagrażaniu interesów niemieckiej ludności, a nawet poddanym niemieckim na polskim Górnym Śląsku. Rząd niemiecki byłby w przeciwnym razie zmuszony złożyć na rząd polski pełną odpowiedzialność za szkody, wynikłe dla Niemców na Górnym Śląsku.

(Powyższa nota niemiecka — o której nie wiadomo z jakich przyczyn milczy dotychczas nasze M. S. Z. — jest aktem dyplomatycznej sofistyki który nie zmieni faktu prześladowania mniejszości polskiej na terytorjum niemieckiem. P. Red.)

Zastrzeżenia p. Skrzyńskiego

Warszawa, (tel. wł.). Na dzisiejszem posiedzeniu Rady ministrów miał być postawiony wniosek nominacji p. Skrzyńskiego na delegata w Lidze Narodów. Wniosek ten odłożono do następnego posiedzenia, na skutek zastrzeżeń, jakie p. Skrzyński zgłosił w sprawie instrukcji rządu dla niego jako przedstawiciela w Genewie. Zastrzeżenia te rozpatrzone będą po powrocie prezydenta Rzeczypospolitej do Warszawy.

Mussolini o suwerenności ludu

Rzym, (tel. wł.). W swojej pracy dysertacyjnej dla uniwersytetu w Bolonji, omawia **Mussolini specjalne zapatrywania Machiavella, że suwerenność ludu nie da się w realnej polityce urzeczywistnić.** W krajach, które od wieków pielęgnują ten system rządów, jeszcze nigdy decydujące akty, jak n. p. wypowiedzenie wojny nie zostały dokonane przez naród. Głosiciele wielkich idei, zwyciężają jedynie wtedy, gdy swoich **przekonań bronią siłą.**

2 amerykańskie okręty wojenne zniszczone pożarem

Wiedeń. Z Nowego Jorku donoszą, że w Oakland (Kalifornja) pożar zniszczył znajdujące się w naprawie w dokach 2 amerykańskie okręty wojenne „Rhode Island" i „California". Strata ta oznacza poważną szkodę dla amerykańskiej floty wojennej, „California" była jednym z 3-ch największych okrętów linjowych o najnowszych urządzeniach technicznych.

KSIĄŻECZKA

do przerachowania Marek pol. na Złote

I Złotych na Marki polsk e

oraz najnowszy **ROZKŁAD JAZDY KOLEJ.**

w trwałej okładce w cenie 400.000 Mkp. wszędzie do nabycia. Zamówienia nadsyłać na adres Sekretarjatu Związku inwalidów woj., Kraków, Podzamcze 30, Telefon 472.

ORYGINALNE MODELE PARYSKIE

623

firm Patou, Barnard, Rene, uznanych w świecie mody za przodujące na sezon wiosenny b. r.

Nadeszły do Zakładu Krawieckiego

MAURYCEGO GISSERA

przy ul. Florjańskiej 36, I. p. na prawo

Panie reflektujące na estetyczny wygląd, jakość materjału jak najlepszą, sposób wykonania wykwintny oraz punktualność, zechcą łaskawie zgłaszać się natychmiast.

ZAKŁAD KRAWIECKI MĘSKI I DAMSKI

J. Kumalde

KRAKÓW

SZCZEPAŃSKA 11

WYTWORNE WYKONANIE CENY NISKIE

Hurtownia pasów, węży i szczeliw

ZENIT Sp. z ogr. odp.

Kraków, Szpitalna 7. 588

Tel. 4231. Tel. 4231.

„FASCINATA"

Wody kolońskie

Perfumy 254

Mydła, Pudry

Wszędzie do nabycia!

Repr. Statter i Klapholz. Kraków. Karmelicka 28.

FORNIERY i DYKTY

najtaniej

„PEBEDE" DOM MEBLOWY I SKŁADY :: FORNIERÓW I DYKT ::

Oddziały: 687

w Krakowie, ul. Szpitalna 7, tel. 234.

we Lwowie, Zamarstynów, Zamknięta 12, dawniej Ogrodnicka — boczna 623.

Żądać wszędzie Kurjera Wieczornego

MASZYNA

nożna do szycia krawiecka pierścieniowa w dobrym stanie do sprzedania. Wiadomość: ul. św. Marka 11, II. p. na prawo.

Potrzeba chłopców i kobiet

do roznoszenia gazet. Zgłaszać się w Admin. „Kurjera Wieczornego", Dunajewskiego 5.

Na sezon obecny!

polecamy nasz bogato zaopatrzony

magazyn 398 konfekcji męskiej i dziecięcej

po cenach konkurencyjnych.

DOM KONFEKCYJNY, Grodzka 26

KONFEKCJA, Florjańska 28.

OBUWIE krajowe i zagraniczne

w najnowszych modelach i fasonach po cenach konkurencyjnych poleca Firma 221

„PICCADILLY"

Kraków, Karmelicka 9, vis a vis „Bagateli".

WIELKI WYBÓR

OBUWIA ZAGRANICZNEGO

i krajowego w najnowszych fasonach, damskiego, męskiego i dziecinnego oraz sandałów poleca po cenach konkurencyjnych

TOW. HANDL. BRACIA ROLNICCY S. A. W KRAKOWIE

Dział obuwia — SIENNA 2.

Sprzedaż częściowa. 625

Oglądanie nie obowiązuje do kupna.

DYWANY PERSKIE

najtaniej tylko u

Obsługa fachowa.

I. LEWKOWICZ

Kraków, Grodzka 39

BIURO: FALLEK KRAKÓW

POSZUKIWANY

LOKAL PRZEMYSŁOWY

w obrębie starego Krakowa, w parterze (ew. oficyny) powierzchni około 400 m². 634

Zgłoszenia pod „LOKAL" do Administracji „Kurjera Wieczornego".

Biuro Spedycyjne „PRZEWÓZ"

i PRZEDSIĘBIORSTWO DOWOZOWE KOLEI PAŃSTWOWYCH 591

Spółka z ogr. odpow.

ZAŁOŻONE PRZEZ CENTR. ORGANIZACJE ROLNICZE

KRAKÓW, DŁUGA 31. — TELEF. 3063

załatwia wszelkiego rodzaju czynności spedycyjne i przewozowe, umiejętne przewożenie mebli we własnych wozach meblowych tak w miejscu jak i koleją do wszystkich miast.

WŁASNE MAGAZYNY, ZAPRZĘGI. — CENY NAJNIŻSZE.

PIOTR PAŁKA

Zakład Tapicersko-Dekoracyjny

W KRAKOWIE 639

UL. FLORJAŃSKA 26 (Wejście od ul. św. Marka 19)

WYKONYWA WSZELKIE ROBOTY W ZAKRES ZAWODU WCHODZĄCE TAK W MIEJSCU JAK I NA PROWINCJI

Posiada stale na składzie wielki wybór KOŁDER, MATERJI, DRELICHÓW I FIRANEK

Wykonanie sumienne. Ceny umiarkowane.

Odpowiedzialny redaktor: Bolesław Raczyński. — Wydawnictwo „Kurjera Wieczornego". Z Drukarni Ludowej w Krakowie. (Telefon 1310).